

Löfs i Ödeshög — en affärsepok

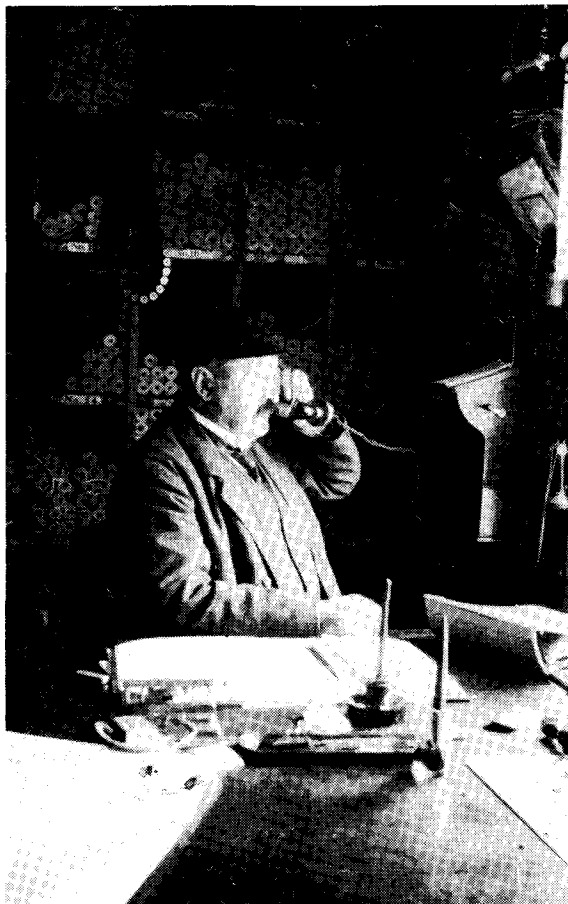
Den som skall berätta om Ödeshögs affärsliv kommer inte ifrån namnet Löf — ett kort och bra namn, som fortfarande har god klang i Ödeshög även om namnet numer i de stora affärskedjornas tidevarv är ersatt med namnet ICA-Riddaren. (Många säger väl fortfarande "Löfs" när de menar ICA, det gör jag själv också.)

Grundare av Löfs var Karl Zeferinus Löf, född 1861 i Svanshals. Redan 1877 var han biträde i en speceriaffär i Ödeshög. Efter konditioner på andra håll öppnade han sin affär i Fridhem vid Storgatan i Ödeshög år 1884. Det var speceri- och diversehandel, som även omfattade garner, glas och porslin.

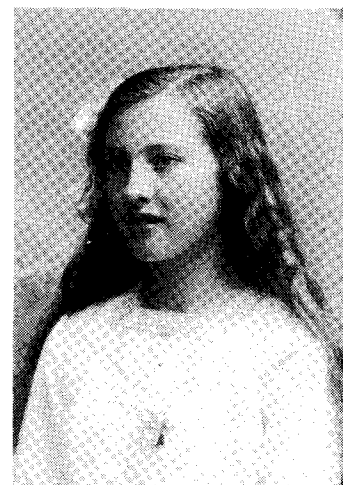
Om man läser i den tjocka och sirligt förda inventarieboken, påbörjad 11/8 1897, finner man att det verkligen var en välförsedd handel. Här såldes inte bara salt, risgryn, karameller, lagerblad, garner och snörliv, utan även nattkärl, patroner, knallpistoler,

*Karl Löfs affär vid sekelskiftet,
inrymd i det hus han köpte av
Handelsman Johannas dotter
Jeanna*

Karl Löf i sin affär. Överst t h Folke Löf som pojke, därunder system Ingeborg. Båda är förevigade av fotografen Fred Borgstedt, Vadstena, som hade filial i Ödeshög

lampglas, urnycklar, pligg och vagnsmörja m m. Det var fart och fläkt i affären — särskilt på tisdagarna, Ödeshögs torgdag, och handlaren var uppskattad av kunderna.

1925 tog sonen Folke över rörelsen. 1937 flyttade verksamheten till ett nyuppfört hus vid Storgatan-Torget, där förut Hallins skoaffär legat. Den framåtgående affären byggdes till i olika omgångar. 1960 tog Håkan Johansson och Åke Winor över verksamheten. Affären var först i samhället med snabbköp år 1961.

Storgatan i början av 1900-talet. Karl Löfs affär t v, mitt emot Otto Lejons affär (Foto: SIGFRID KULLERSTRAND)

1964-1979 drev Håkan Johansson själv affären. 1979 tog Lennart Kullander och Sven Eric Brandt över.

1985 var det slut med den Löfska affärsepoken, då det nya centrumhuset på torget stod färdigt att ta emot i nya lokaler med namnet ICA-Riddaren på skyltarna.

Löfska stiftelsen

Syskonen Ingeborg och Folke Löf förordnade i sitt testamente om en minnesfond. De var båda födda i Ödeshög och verkade där i hela sitt liv. Folke drev affären vid torget och Ingeborg skötte hemmet för föräldrarna och brodern.

Båda var utrustade med musikalisk talang. Ingeborg var en efterköpt pianolärarinna och ackompanjator — Folke var sångare och har även gjort en del målningar. Men framför allt var han affärsman, kommunalman och idrottsman. (Jag tror att hans bästa kulstöttningsresultat fortfarande är rekord i Ödeshögs Idrottsklubb.)

Syskonen, båda ogifta, hade inga närmare anhöriga vid sin bortgång. De bestämde i sitt testamente att deras kvarlåtenskap skulle tillfalla en stiftelse med deras namn, sedan vissa legat utgått.

←
I många år låg Löfs affär i hör-
net Storgatan — Torget
(Foto: SUSANNE HASSEL-
QVIST)

Ingeborg Löf i sitt hem i huset
på Storgatan
(Foto: SIGFRID KULLER-
STRAND)

←
"Löfs" heter i dag ICA Ridda-
ren
(Foto: OLLE STRÖM)

Stiftelsens eller minnesfondens avkastning skall, sedan viss pro-
cent därav tillförts fonden, årligen utdelas som kulturpriser. De
skall stödja och uppmuntra förtjänstfull verksamhet inom olika
konstnärliga områden — såsom litteratur, musik, bildande konst,
teater och konsthantverk och därmed jämförbara områden, till
personer, verksamma inom västra Östergötland, men huvudsakli-
gen inom Ödeshögs kommun, eller till personer, födda inom Ödes-
hög men verksamma på annan ort.

I testamentet finns föreskrifter om hur styrelse väljes och hur
verksamheten skall drivas. Stiftelsen står under tillsyn av länssty-
relsen.

Utdelandet av priserna har skett vid kulturnämndens bok- och
författaraftnar i november. Första gången priser utdelades var i
november 1985, sedan har utdelning skett 1986 och 1987. Under
de här tre åren har utdelats 14 kulturpriser på tillsammans 98 500
kr och som uppmuntringspriser till nio ungdomar 9 000 kr.

Av syskonen Löfs lösöre har en del deponerats på olika ställen i
Ödeshög, t ex i församlingshemmet, på biblioteket, i Solgården och
på sjukhemmet som minne av det Löfska namnet.

STURE PHARMANSON